

Remissammanställning för

Maskindiskmedel för professionellt bruk

Version 3.0

25 november 2021

Svanenmärkt maskindiskmedel för professionellt bruk –
Remissammanställning
080 / 3.0, 25 november 2021

1	Sammanfattning	1
2	Om remissen	2
2.1	Vilka är de stora förändringarna i den här revisionen?	2
3	Sammanställning av inkomna svar	3
4	Kommentarer till kriterierna, i detalj	6
4.1	Generella kommentarer	6
4.2	Produktgruppsavgränsning	8
4.2.1	Vad krävs för att bli Svanenmärkt?	8
4.3	Kommentarer till de individuella kraven	9
4.3.1	Generella krav	9
4.3.2	Krav på ingående ämnen	9
4.3.3	Dosering, ekotoxicitet och bionedbrytbarhet	20
4.3.4	Förpackningar och användarinformation	24
4.3.5	Bilagorna	38
5	Diskussion och slutsatser	40

1 Sammanfattning

Förslaget till nya kriterier för Svanenmärkning av maskindiskmedel för professionellt bruk, generation 3, var på remiss mellan den 23 mars 2021 och den 23 maj 2021. Remissen genererade 32 remissvar. Många kommentarer berörde kraven på förpackningar i allmänhet och avsaknaden av krav på BIB-förpackningar (bag-in-box) i synnerhet samt förbudet mot fosfat.

Nordisk Miljömärkning arrangerade ett webinar den 14 april 2021 som samtliga remissinstanser blev inbjudna till. Under webinarer presenterades remissförslaget och det fanns möjlighet att ställa frågor.

De viktigaste ändringarna som remissen och den efterföljande processen har gett upphov till är följande:

- Förbudet mot klassificering av produkten med H314 frätande är borttaget.
- PFAS är tillagt på listan över ämnen som inte får ingå i produkten.
- En ny produktkategori är införd – maskindiskmedel för aluminiumgods – för att möjliggöra differentierade CDV-gränsvärden.
- CDV-gränsvärdena är lättade med ca 20 % i förhållande till remissförslaget för alla produktkategorier utom produkter som används till instrumentdisk inom vården.
- Gränsvärdena för maximal dosering är skärpta för maskindiskmedel samt torkmedel och lättade för blötlägningsmedel.
- Polykarboxylater undantas från kravet på bionedbrytbarhet – aNBO och anNBO.
- Licensinnehavaren ska antingen erbjuda sig att ta tillbaka stora förpackningar för återanvändning eller informera kunden om att återanvändning av förpackningen är möjlig via lokala återanvändningsföretag.
- BIB-förpackningar är inkluderade i kriterierna.

Summary in English:

The proposal for new criteria for Nordic Swan Ecolabelling of dishwasher detergents for professional use, generation 3, was on consultation between March 23, 2021 and May 23, 2021. The consultation generated 32 responses. Many comments concerned the requirements for packaging in general and the lack of requirements for BIB packaging (bag in box), as well as the ban on phosphate.

Nordic Ecolabelling organized a webinar on April 14, 2021, to which all consultation bodies were invited. During the webinar, the referral proposal was presented, and there was an opportunity to ask questions.

The most important changes that the consultation and the following process have brought about are the following:

- *The ban on classification of the product with H314 corrosive has been removed.*
- *PFAS is added to the list of substances that may not be included in the product.*

- *A new product category has been introduced - dishwasher detergents for aluminum goods - to enable differentiated CDV limit values.*
- *The CDV limit values are relieved by approximately 20% in relation to the criteria proposal for all product categories except for products used to clean instruments in healthcare.*
- *The maximum dosage limits are stricter for dishwasher detergents and rinse aids and relieved for soaking agents.*
- *Polycarboxylates are exempted from the biodegradability requirement - aNBO and anNBO.*
- *The licensee must either offer to take back large packaging for reuse or inform the customer that re-use of the packaging is possible via local re-use companies.*
- *BIB packaging is included in the criteria.*

2 Om remissen

Den 23 mars 2021 skickade Nordisk Miljömärkning ut förslaget till reviderade kriterier för maskindiskmedel för professionellt bruk på remiss. Den sista dagen att lämna remissvar var den 23 maj 2021.

Nordisk Miljömärkning arrangerade ett webinar den 14 april 2021 som samtliga remissinstanser blev inbjudna till. Under webinarer presenterades remissförslaget och det fanns möjlighet att ställa frågor.

I den här remissammanställningen är alla kommentarer samlade och besvarade av Nordisk Miljömärkning. Syftet är att redovisa hur externa kommentarer har påverkat slutresultatet. Nordisk Miljömärkning riktar ett varmt tack till alla som har lämnat remissvar eller på annat sätt engagerat sig i remissen. Extern förankring är en viktig del i att följa standarden ISO 14024.

2.1 Vilka är de stora förändringarna i den här revisionen?

Remissförslaget innehöll följande föreslagna ändringar:

- Palmolja, palmkärnolja och derivat av palmolja eller palmkärnolja ska vara certifierade enligt RSPO (krav O4).
- Vattenlösliga filmer (t.ex. PVA-filmer) som används till maskindiskmedel ska vara lätt nedbrytbara (krav O8).
- Listan över ämnen som inte får ingå i produkten är utökad med (krav O9):
 - Antimikrobiella eller desinficerande ingredienser tillsatta för andra ändamål än konservering
 - Benzalkoniumklorid
 - DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)
 - Fosfat
 - MI (metylisotiazolinon)
 - Mikroplast
 - Ämnen som värderas som "Substances of very high concern"
- Definitionen av hormonstörande ämnen är uppdaterad (krav O9).

- Det ställs krav på maximal dosering (krav O10).
- Produkter som används till instrumentdisk inom vården är en egen produkttyp med egna gränsvärden i samtliga krav på bionedbrytbarhet och ekotoxicitet (krav O11-O14).
- Krav på CDV utgår från kronisk istället för akut data. Gränsvärdena för CDV har skärpts för samtliga produkttyper (krav O12).
- Krav på bionedbrytbarhet - aerob och anaerob (aNBO och anNBO) har skärpts för maskindiskmedel (krav O13).
- Design för återvinning av plastförpackningar som är mindre än 200 liter (krav O15-O16).
- Återanvändning av plastförpackningar som är 200 liter eller större (krav O17).
- Design för återvinning av pappersbaserade förpackningar för fasta produkter (krav O18).

3 Sammanställning av inkomna svar

Remissen genererade 32 remissvar fördelade enligt nedan.

Tabell 1: Sammanställning av svaren. Kolumnerna visar: A. Bara kommentarer, B. stöder förslaget, C. Stöder förslaget med kommentarer, D. Avstår från yttrande och E. Förförkastar förslaget med motivering.

Land	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förförkastar förslaget med motivering.	Totalt
Danmark	7	0	0	1	0	8
Finland	3	0	0	0	0	3
Norge	1	0	1	0	0	2
Sverige	6	1	2	7	3	19
Island	0	0	0	0	0	0
Totalt	17	1	3	8	3	32

Tabell 2: Danska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förförkastar förslaget med motivering.
Abena A/S	x				
BASF	x				
Danmarks Naturfredningsforening	x				
Forbrugerombudsmanden				x	
McBride	x				
Miljøministeriet	x				
Nopa Nordic	x				
Novozymes A/S	x				
Σ Danska svar:	7	0	0	1	0

Tabell 3: Finska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förförkastar förslaget med motivering.
Berner Oy	x				
KiiltoClean Oy	x				
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) Finnish Safety and Chemicals Agency	x				
Σ Finska svar:	3	0	0	0	0

Tabell 4: Norska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förförkastar förslaget med motivering.
Grønt Punkt	x				
Lilleborg			x		
Σ Norska svar:	1	0	1	0	0

Tabell 5: Svenska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.
Aksab Kemi Sverige AB	x				
Arbetsmiljöverket		x			
Boverket				x	
Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring	x				
Cleano Production AB					x
Diversey Europe Operations B.V	x				
Ecolab Europe Institutional Group			x		
Folkhälsomyndigheten				x	
ICF DET S.r.l.				x	
Idela Chemie GmbH				x	
Kommerskollegium				x	
Konsumentverket				x	
MacSerien Servicecenter AB	x				
Rekal Svenska AB	x				
Senzora B.V.					x
Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)				x	
Svenskt Vatten AB	x				
Svenska Diskbolaget AB					x
Upphandlingsmyndigheten			x		
Σ Svenska svar:	6	1	2	7	3

4 Kommentarer till kriterierna, i detalj

4.1 Generella kommentarer

I det här avsnittet redovisas synpunkter som är av generell karaktär eller som inte går att hänföra till ett specifikt krav.

Aksab Kemi Sverige AB

We think that 2 years a valid period are short, the best is 3-4 years because finish much document needs a lot of time. Unfortunately, we have not enough time.

Nordic Ecolabelling

Thank you for your input. Nordic Ecolabelling applies a minimum transition period of 12 months between criteria generations. The length of the transition period will be communicated at the time when the new criteria are published.

Arbetsmiljöverket

Arbetsmiljöverket har tagit del av förslaget till reviderade kriterier för maskindiskmedel för professionellt bruk. Arbetsmiljöverket har inga synpunkter på förslaget. Verket ser dock positivt på utvecklingen av mer miljövänliga produkter vilket även kan vara positivt ur arbetsmiljösynpunkt.

Nordisk Miljömärkning

Nordisk Miljömärkning tackar för stödet.

BASF

Thanks for giving us the opportunity to give feedback to the new criteria.

I checked the proposal of the criteria, and I am fine with most of it. Two points I would like to mention.

Nordic Ecolabelling

Thanks for your support. We respond to your comments under the respective requirements.

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

Om större förändringar i kriterierna görs efter den pågående remissrundan är det viktigt med en ny avstämning med remissinstanserna så att de ges möjlighet till konsekvensbedömning.

Nordisk Miljømerking

Ved større endringer etter høring, kontaktes relevante høringsdeltagere.

Ecolab Europe Institutional Group

You find hereafter our comments to the proposed changes of criteria for Nordic Swan for Dishwasher Detergents for Professional use:

Ecolab's sustainability strategy has always included helping our customers reduce their impact on the environment. With this aim, we focus relentlessly on finding untapped efficiencies, reducing resource use and improving the bottom line.

Therefore, Ecolab supports ambitious sustainability targets as ensured by meeting the requirements of The Nordic SWAN on product level.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the support.

Lilleborg

Lilleborg har sett igjennom høringsdokumentene og støtter endringene.

Nordisk Miljömärkning

Nordisk Miljömärkning tackar för stödet.

Miljøministeriet

Til Nordisk Miljømærkning. Herved fremsendes Miljøministeriets samlede høringskommentarer til Nordisk Miljømærknings kriterier til maskinopvaskemidler til professionelt brug, idet der er indhentet bidrag fra Miljøstyrelsen. Ministeriet forventer at kunne stemme for kriterierne i denne udgave ved senere stillingtagen i Danmarks Miljømærkenævn, eller med ændringer der ikke væsentligt forringer miljøbeskyttelsesniveauet. Indledningsvist gør ministeriet opmærksom på, at brugen af begreberne ”forbudt” eller ”forbyder” indikerer, at miljømærkekriterierne har en status af lovgivning. I stedet bør miljømærkekriterierne anvende begreber som ”udelukke” eller ”ekskludere”. Der henvises primært til brugen af begreberne i den svenske udgave af baggrundsdokumentet. I den engelske udgave bruges imidlertid begrebet ”prohibited”, hvor ”excluded substances” er mere korrekt.

Nordisk Miljømerking

Nordisk Miljømerking takker for deres innspill og støtte. Begrepene er dog veletablerte innenfor våre ulike kriteriedokumenter. De gjelder kun for de aktuelle kriteriene for Svanemerking, uten relasjon til annen lovgivning.

Novozymes A/S

We welcome Nordic Ecolabelling initiatives for safer, greener dishwasher detergents for professional use. We thank you for taking the time to read through to our opinions and recommendations for the criteria for dishwasher detergents for professional use. We find this topic highly relevant and see the eco-label as a key tool to solve the common goal of making dishwasher detergents as green and sustainable as possible. Enzymes remove stains/soils at low temperature, are readily biodegradable and we have proven that impact to the environment is negligible. It is our belief that using with enzymes the goals on safer, greener dishwasher detergents can be achieved. We propose to amend the wording in O6 to be harmonised with the EU flower criteria.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the support. We answer your comment about enzymes under requirement O6.

Upphandlingsmyndigheten

Upphandlingsmyndigheten yttrar sig utifrån uppdraget att utveckla och stödja den upphandling som genomförs av upphandlande myndigheter och enheter samt att stödja de leverantörer som deltar i sådan upphandling. Upphandlingsmyndigheten stödjer det reviderade förslaget av kriterier för maskindiskmedel för proffs.

Upphandlingsmyndigheten är positiv till att kriterierna omfattar skarpa krav på de ingående kemikalierna samt även krav på förpackningarna. De kravspecifika kommentarerna nedan avser förtydliganden för att underlätta för den som ansöker om licens samt för att säkerställa att det är tydligt vad som avses under respektive krav.

Det är möjligt att hänvisa till en viss märkning enligt 9 kap. 12-15 §§ lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Detta får göras om:

1. kraven för märkningen endast rör kriterier som har anknytning till det som ska anskaffas,
2. kraven för märkningen är lämpliga för att definiera egenskaperna hos den vara, tjänst eller byggtreprenad som ska anskaffas,
3. kraven för märkningen grundas på objektiva kontrollerbara och icke-diskriminerande kriterier,
4. märkningen har antagits genom ett öppet och transparent förfarande i vilket samtliga berörda kan delta,
5. märkningen är tillgänglig för alla berörda, och
6. kraven för märkningen har fastställts av ett organ som den som ansöker om märkningen inte har ett avgörande inflytande över.

Nordisk Miljömärkning kan gå igenom miljömärkningskriterierna som ingår i den aktuella märkningen för att säkerställa att de uppfyller förutsättningarna. Det kan underlätta för upphandlande myndigheter, såsom kommuner eller regioner, att använda märkning vid upphandling.

Upphandlingsmyndigheten har gjort en bedömning av Nordisk Miljömärknings kriterier för Maskindiskmedel för proffs inte av certifieringen RSPO. Upphandlingsmyndigheten vill dock framhålla att det inte nödvändigtvis är så att samma bedömningar kan göras kring eventuella andra märkningar som ingår i en märkning som ska kunna användas vid upphandling.

Det kan vara svårt vid offentlig upphandling att använda miljömärkningar som hänvisar vidare till andra märkningar om det inte finns möjlighet att verifiera kravet på ett alternativt sätt. Nordisk Miljömärkning kan se över hur EU Ecolabel formulerat sina kriterier kring palmolja.

Nordisk Miljömärkning

Nordisk Miljömärkning tackar för stödet. Vi besvarar de kravspecifika kommentarerna under respektive krav.

4.2 Produktgruppsavgränsning

4.2.1 Vad krävs för att bli Svanenmärkt?

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

I remisstexten om vad som ändrats står följande: "Produkter som används till instrumentdisk inom vården är en egen produkttyp med egna gränsvärden i samtliga krav på bionedbrytbarhet och ekotoxicitet (krav O11-O14)". Med anledning av att produkter som används till instrumentdisk inom vården omfattas av

förordningen om medicin-tekniska produkter och som därmed ska CE-märkas, är det nödvändigt att helt lyfta ut dem ur det aktuella kriteriedokumentet.

Nordisk Miljømerking

Standard Norge beskriver følgende om CE-merking: «CE-merking alene sier ikke noe om et produkts generelle kvalitet. Produktets brukskvaliteter stilles det ingen krav til i direktivet/forordningen, og CE-merking viser kun at visse minstekrav med hensyn til helse, miljø og sikkerhet, er oppfylt.»

Så svanemerking setter dermed kriterier utover det CE-merking gjør, blant annet ved å sette krav til effektivitet, og vil være av verdi for kunder som ønsker enda strengere krav til hvor miljøvennlig og kvalitetssikret et produkt er. Vi ser derfor ingen utfordring ved at et CE-merket produkt kan bli svanemerket. Merkene er hverken overlappende eller i konflikt med hverandre.

McBride

Ok requirement.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the support.

4.3 Kommentarer till de individuella kraven

4.3.1 Generella krav

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) | Finnish Safety and Chemicals Agency

In the criteria document foil and film that is not removed before use of the product is considered part of the formulation and not as packaging. In the CLP Regulation the term 'soluble packaging' is in use.

Nordic Ecolabelling

Yes, in the CLP Regulation water-soluble foil and film would be referred to as "soluble packaging". Nordic Ecolabelling, however, considers it as part of the formulation as it is consumed along with the other raw materials during dishwashing.

4.3.2 Krav på ingående ämnen

O2 Recept

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) | Finnish Safety and Chemicals Agency

The criteria for when a safety data sheet must be provided (without prior request or on request) according to legislation are given in Article 31 of the REACH Regulation, (EC) No 1907/2006. The obligation to provide a SDS on request is also laid down in the CLP Regulation, (EC) 1272/2007 (Note 1 in tables 3.4.6, 3.6.2, 3.7.2, 3.8.3 and 3.9.4 of Annex I).

Nordic Ecolabelling

*Thank you for the comment. The documentation requirement mean that the safety data sheet must be **compiled in accordance with** current European legislation (Annex II to REACH, Regulation (EC) No 1907/2006). We have clarified this in the requirement.*

O3 Klassificering av produkten

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

En justering behöver göras i det befintliga undantaget som gäller blötlägningsmedel. Under den tid nuvarande kriterieversion gällt har klassificering enligt CLP genomförts fullt ut och produkter med pH>11,5 ("extremt pH") klassificeras som frätande. Det gäller t.ex. manuellt doserade blötlägningsmedel, vilka generellt är baserade på NaOH/KOH och som även vid låg dos får pH>11,5. Undantaget måste alltså formuleras så att produkter som i brukslösning klassificeras som frätande baserat på extremt pH kan omfattas av miljömärkningskriterierna.

Cleano Production AB

Tillägg till tidigare lämnade kommentarer: O3: Klassificering av manuellt doserade blötlägningsmedel: Enligt remissförslaget får manuellt doserade blötlägningsmedel vara klassificerade som frätande/H314 så länge brukslösningen inte är klassificerade som frätande/H314. Då många blötlägningsmedel är baserade på natrium-/kaliumhydroxid krävs inte stor mängd för att pH:t i brukslösningen ska överstiga 11,5 vilket enligt CLP klassas som "extremt pH" vilket direkt ger en frätandeklassificering med H314, utan att brukslösningen behöver klassificeras som frätande/H314 enligt beräkningsmetoden. Undantag bör därför rimligtvis göras för brukslösningar som klassificeras som frätande enbart baserat på ett extremt pH. Sedan är det svårt att se vad doseringsmetoden har att göra med pH:t i brukslösningen. Som kraven nu är skrivna skulle det vara okej med en brukslösning klassad som frätande så länge blötlägningsmedlet är automatiskt doserat, oavsett hur den färdiga brukslösningen sedan hanteras.

Nordisk Miljömärkning

Takk for innspillene angående krav til klassifisering H314 (etsende). Det synes i ettertid som om unntakene fra dette kravet medfører at nærmest ingen produkter omfattes av det og er derfor ikke hensiktsmessig. Forbudet mot klassifisering H314 fjernes derfor.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) | Finnish Safety and Chemicals Agency

'Hazard statement' means a phrase assigned to a hazard class and category according to the CLP Regulation. In tables 1 and 2 'Hazard statement' should be replaced by 'Hazard'.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the comment. We have replaced 'Hazard statement' with 'Hazard' in the tables.

O4 Certifierade råvaror från oljepalmer

Diversey Europe Operations B.V

For completion and clarification in regard to the Palm oil certification, could you state on the book & claim approach?

Nordic Ecolabelling

We do not accept book & claim.

MacSerien Servicecenter AB

Om palmolja används måste den vara RSPO certifierad.

Miljömärkning Sverige

Tack för stödet.

McBride

Ok requirement. Surfactants contain palm kernel oil derivate. McBride are RSPO members with chain of custody accreditation to supply sustainable palm derivative products via the use of a mass balance system.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the support.

Miljøministeriet

Nordisk Miljømærkning foreslår tre niveauer af RSPO sporbarhedscertificering af palmeolie og palmeoliederivater: "Mass Balance", "Segregated og "Identity Preserved". Miljøministeriet foreslår i den forbindelse, at kriteriet udvides, så man anerkender "RSPO og lignende sporbarhedscertifikater".

Ligeledes foreslår Miljøministeriet, at der for palmeolie – og i det omfang palmeolie anvendes som ingrediens i maskinopvaskemidler – sker en skærpelse af niveauet for sporbarhedscertificering, således at der fra 1. januar 2025 alene for palmeolie accepteres "Segregated" og "Identity Preserved". Samme linje anvender EU-miljømærket Blomsten for kosmetikkriterier.

Nordisk Miljømerking

Takk for deres innspill. Nordisk Miljømerking har foreløpig bare gjort en bedømming av RSPO sporbarhetssertifisering vedrørende palmeolje. Dersom vi skulle motta spesifikke ønsker om godkjenning av andre sporbarhetssystemer, så vil vi gjøre særskilte bedømminger av de aktuelle standardene.

Per i dag ser det ikke ut til å finnes tilstrekkelig med råvarer tilgjengelig, dersom man skulle ekskludere «Mass Balance». Vi vil vurdere å kreve dette ved fremtidige revisjoner.

O6 Enzymer

Miljøministeriet

MST kemikalier: Det forekommer ikke klart, hvorfor forbuddet mod enzymer i sprayprodukter er borttaget. Da dette er en opdatering af kriteriet, synes begrundelsen herfor at mangle.

Upphandlingsmyndigheten

Tidigare fanns ett förbud mot enzymer i sprayprodukter, vilket nu är borttaget. Vad är bakgrunden till att det tagits bort?

Nordisk Miljømerking

Kravet ble i høringsforslaget fjernet, fordi vi ikke så bruk av sprayflasker som relevant i denne produktgruppen.

I etterkant har vi vært i kontakt med flere produsenter for å få avklart om dette stemte. Ingen kjente til bruk av sprayflasker ved maskinoppvask, men det ble påpekt at det ikke er utelukket at slike produkter kan komme i fremtiden. I kriteriene for tekstilvaskermidler tillates i dag enzymer i sprayflasker (for flekkfjernere) hvis risikovurdering er gjort i henhold til AISE's "Exposure measurements of enzymes for risk assessment of household cleaning spray products. Det vil si at eksponeringsgrensen er satt under «Derived No Effect Level» (DNEL)¹ både for forbrukere og profesjonelle. Det vil her si 15 ng/m³.

Vi vil derfor tillatt bruk av sprayflasker med enzymer, forutsatt at nevnte krav overholdes.

Novozymes A/S

O6 specifies the requirement to enzymes used in the dishwasher detergent. Enzymes may only be present in the product in liquid form or as encapsulated granules. Declaration from the enzyme manufacturer or information on safety data sheet/product data sheet.

The EU flower criteria wording on the requirements is: (g) Enzymes Only enzyme encapsulated (in solid form) and enzyme liquids/slurries shall be used. Assessment and verification: the applicant shall provide a signed declaration of compliance supported by declarations from suppliers, if appropriate, along with the SDS of any enzyme added.

We propose to harmonise the wording between the EU and the Nordic Swan criteria documents and use the wording from the EU flower.

The word “encapsulated” can be interpreted as being covered by polymers. The enzymes industry has for decades described low dust granulates as “encapsulated enzyme granulates”. These enzyme granulates are coated with inorganic salts.

Please see the enclosed response to from the Enzymes manufactures to the EU commission on microplastic and encapsulated enzymes.

¹ A DNEL represents the level of exposure above which humans should not be exposed. DNELs are derived for substances based on: Population (workers, consumers and the general population), route (inhalation, dermal and ingestion exposure) and duration (acute and long-term exposure)”
https://echa.europa.eu/documents/10162/13632/information_requirements_r15_en.pdf
ECHA: Guidance on Information Requirements and Chemical Safety Assessment, Chapter R.15: Consumer exposure assessment Version 3.0 July 2016

Nordic Ecolabelling

Thank you for the comment. We have replaced the sentence with: "Enzymes must be in liquid form or granulate capsules".

O7 Tensider

BASF

AnBUSDIC method: I want to again make the point that it would be very helpful for the industry if Nordic Swan would accept the AnBUSDIC method for anaerobic degradation.

Nordic Ecolabelling

Nordic Ecolabelling does not accept the AnBUSDiC method. Our decision is based on the available publications as well as advice obtained from a 3rd party assessment of the method compared to ECETOC, ISO 11734 and OECD 311.

O8 Vattenlösliga filmer

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

Av kriterieförslaget framgår att "Testet måste utföras på den aktuella filmen som levererats till tillverkaren av maskindiskmedel". Det här kravet ställer till problem för tillverkaren av maskindiskmedel i form av ökad administration och extra kostnader. Mer rimligt är att det är leverantören av filmen som gör de tester som behövs för att filmen ska uppfylla det nedbrytbarhetskrav som föreslås i kriterierna.

Nordisk Miljømerking

Tak for jeres input. Det er kravets ordlyd der ikke har været præcis nok, for det har hele tiden været meningen at leverandøren skal kunne stå for testen. Kravet blev formuleret på denne måde, for at sikre at der blev testet på den totale af filmen, og ikke blot PVA i sig selv, da additiverne har stor indflydelse på bionedbrydeligheden. Dette vil blive præciseret i den endelige kravtekst.

McBride

A longer transition period may be required based on supplier response.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the input. Nordic Ecolabelling applies a minimum transition period of 12 months between criteria generations. The length of the transition period will be communicated at the time when the new criteria are published.

Miljøministeriet

MST kemikalier: Eftersom, der er lagt op til at andre standarder end OECDs testmetode nr. 301 A–F, nr. 310 kan bruges til at dokumentere filmens bionedbrydelighed, foreslår Miljøstyrelsen, at kriterie O8 præciseres mht. hvilke betingelser, filmen skal være let bionedbrydelig under.

Nordisk Miljömärkning

Tack för kommentaren. Vi har justerat kravet så att detta framgår.

Svenskt Vatten AB

Bra att det nu finns ett krav på att PVA ska vara lättnedbrytbara. Vi har tidigare diskuterat PVA i ett annat sammanhang där man hänvisade till att det används just i maskindiskmedel men det var svårt att hitta information om dess nedbrytbarhet. I och med att dessa krav nu ställs i svanen så vet vi att vi kan ställa samma krav i andra sammanhang också.

Nordisk Miljömärkning

Tack för stödet.

O9 Ämnen som inte får ingå i produkten

Generella kommentarer

McBride

Ok requirement.

Nopa Nordic

Nopa supports the expansion of prohibited substances.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the support.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) | Finnish Safety and Chemicals Agency

The requirement O9 generally prohibits substances that Nordic Ecolabelling knows or suspects have negative effects on health and the environment – but that are not covered by other requirements. Some of the substances are also prohibited in other requirements but are included for the sake of clarity and to minimise the risk of misunderstandings. It is unclear whether “other requirements” refer to requirements coming from legislation. If a prohibition comes from legislation, not from Nordic Ecolabelling criteria, that is good to indicate clearly.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the comment. With “other requirements” we mean the Nordic Swan Ecolabelling criteria.

Antimikrobiella eller desinficerande ingredienser som är tillsatta för andra ändamål än konservering

KiiltoClean Oy

Comment on criteria: *Antimicrobial or disinfecting ingredients added for purposes other than preservation.*

How antimicrobial/disinfecting ingredients are defined? There are microbestatic and microbicidal substances. Also some common ingredients like glycerin may work as microbestatic.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the comment. The issue is under investigation by the Nordic Ecolabelling and we will get back to you when we have an answer.

Svenskt Vatten AB

Även kravet på att inte antimikrobiella eller desinficerande ämnen får tillsättas i annat syfte än konservering ser vi som mycket bra.

Nordisk Miljömärkning

Tack för stödet.

Benzalkoniumklorid

Miljøministeriet

Benzalkoniumklorid – (BAK). Miljøministeriet bemærker, at Nordisk Miljømærkning i baggrundsafsnittet om BAK skriver: ”I motsetning til mange andre kvarternære ammoniumforbindelser er benzalkoniumklorid lett nedbrytbar, men er uønsket da den settes i forbindelse med bakterieresistens, er giftig og allergifremkallende. Kravet är nytt i förhållande till generation 2 av kriterierna.” Miljøministeriet mener det bør specificeres, hvad BAK er giftigt for. Herudover bør der angives en reference på BAKs effekter.

Nordisk Miljömärkning

Benzalkoniumklorid er klassificeret H302, H312, H314 og H400. Følgende beskrivelse fremgår også af [ECHA](#): ”According to the harmonised classification and labelling (CLP00) approved by the European Union, this substance causes severe skin burns and eye damage, is very toxic to aquatic life, is harmful if swallowed and is harmful in contact with skin”.

Angående bakterieresistens, se följande artikel från 2017: [Quarternary ammonium compounds in soil: implications for antibiotic resistance development](#).² Vi har uppdaterat bakgrunden.

Fosfat

Diversey Europe Operations B.V

The rarification of the source of the phosphate is indeed a concern, hence the swan proposal of banning the phosphate. Even if some alternative builders are available, phosphate remains the stronger and more efficient in terms of chelation and its use in dishwasher detergent for medium and hard water. Removing completely phosphate would impact performance greatly.

Ecolab Europe Institutional Group

Exclusion of Phosphates: Against this background, we understand and support the desire of The Nordic SWAN to protect natural resources such as minerals from which phosphates are generated.

² <https://www.echa.europa.eu/da/web/guest/substance-information/-/substanceinfo/100.058.301> (hämtad den 5 augusti 2021)

The main concern seen with the ban of phosphates in the area of professional dish washing is related to 1) a possibly required higher dosage of any phosphate-free replacement products and 2) possibly more effort at the customer site to obtain the same cleaning results (e.g. higher rates of rewash), leading to possibly higher consumption of water and energy to heat that excess water. Therefore, the question arises if an overall ecological assessment (that includes these factors) is still favorable for a ban of phosphate in the area of professional dish washing, especially when considering that the primary usage for phosphate is within fertilizers in the agricultural sector.

MacSerien Servicecenter AB

Fosfater får inte ingå i diskmedel (det är nog ett gammalt krav dock). I övrigt diskuterades inte de förbjudna ämnena särskilt mycket.

Miljøministeriet

Fosfat (PO₄ -3): Miljøstyrelsen kemikalier: Til den eksisterende begrundelse, kan det endvidere tilføjes, at fosfat kan være skadeligt for vandmiljøet, da det fører til eutrofiering og derved dårligere kvalitet i vandmiljøet. Dette er nævnt i Svanemærkets høringsdokument for opvaskemidler til husholdningsbrug (kriterie O6). I nærværende høringsdokument lægges der vægt på, at det er for at begrænse forbruget af fosfor (P), men ifølge kriterie O14 i samme dokument, så er fosforforbindelserne fosfonat og fosfonsyre tilladt i lave koncentrationer. Dette kan dermed opfattes tvetydigt. Man bør overveje, om man kan lave en henvisning mellem begge kriterier (O9 og O14), da begge omhandler fosforforbindelser. Eller om kriterie O14 skal indgå som en undtagelse til kriterie O9, således at det fremgår mere klart.

Nopa Nordic

Nopa believes that a ban on phosphate is the right direction for an Eco-labelled product and fully supports this. As a comment, without phosphate it will be challenging to develop all-in-one products for hard water conditions in accordance with the proposed criteria. Mainly sequestrants for hard water will be expensive and might attack glassware at the needed concentrations.

Rekal Svenska AB

Fosfat: Vi stöder ett förbud mot fosfat. Alternativa råvaror finns, t ex MGDA och GLDA. Dessa går att tillverka av delvis förnybart/biobaserat material. Vi har under 10 års tid tillverkat maskindiskmedel utan fosfat och har under dessa år sett goda diskresultat hos våra kunder. Vi säljer fosfatfria maskindiskmedel till hälften av Sveriges kommuner och en stor del av den svenska restaurangnäringen. I Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier finns förbud mot fosfater i kemiska produkter.

Svenskt Vatten AB

Förbudet av fosfat med motivationen att det är en icke förnybar resurs känns rimlig.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the comments. The input regarding exclusion of phosphates are divided. We have after the hearing been in contact with several manufacturers. Other raw materials than phosphates have been used and shown to be effective, also for products meant for medium and hard water. We will therefore not change the requirement.

Upphandlingsmyndigheten

Fosfat har lagts till som ett ämne som inte får ingå. Upphandlingsmyndigheten har nyligen fått frågor om vad som avses med fosfat i hållbarhetskriterier för kemisk tekniska produkter. Den inkomna frågan var om fosfater och fosforsyra ska bedömas som fosfater och därmed uteslutas av kriteriet för fosfatfritt. Upphandlingsmyndigheten föreslår att bakgrundstexten till fosfatförbudet ses över och eventuellt kompletteras med information om vad som avses med fosfat (att det är salter av fosforsyra).

Nordisk Miljömärkning

Tack för kommentaren. Vi har kompletterat bakgrunden med vad som avses med fosfat.

MI

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

Betr. kravet att MI (metylisotiazolinon, CAS-nr 2682-20-4) inte får ingå, behövs ett förtydligande för att klargöra om kravet även gäller blandningar där MI ingår, t.ex. CIT:MIT, där andra CAS-nr används.

Rekal Svenska AB

MI (metylisotiazolinon, CAS-nr 2682-20-4): Det bör förtydligas om förbudet även gäller blandningar av MIT t ex CIT:MIT där andra CAS-nr används.

Nordisk Miljömärkning

Takk for innspillet. I likhet med tilsvarende krav i maskinoppvaskmidler for forbrukere, omfatter kravet kun konserveringsmiddelet MI – ikke konserveringsmiddel-blandingen CIT:MIT.

Ecolab Europe Institutional Group

Exclusion of MIT: Ecolab does not add MIT as preservation agent intentionally to their Nordic Swan labeled products. Nevertheless, there are raw materials on the market which are preserved with this agent. And often no alternates without are available. Issues at necessary reformulation are expected. We therefore propose to limit the content of MIT as it is currently in the criteria for EU-Flower.

Nordic Ecolabelling

Thank you for your input. Our experience from several product groups shows our license holders are able to demand and get raw materials without MI. We will therefore not change the requirement.

Miljøministeriet

Miljøministeriet støtter, at bl.a. methylisothiazolinon (MI) og parfumestoffer udelukkes.

Nordisk Miljömärkning

Tack för stödet.

Mikroplast

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

För att undvika missförstånd bör formuleringen ”Med mikroplast avses partiklar av olöslig makromolekylplast...” förtydligas så att det framgår i vad partiklarna är olösliga.

Rekal Svenska AB

Mikroplaster: I kravet står det: ”Med mikroplast avses partiklar av olöslig...”
Olösligt i vad? Förtydligande önskas.

Nordisk Miljömärkning

Det är olöslig i vatten som avses.

Svenskt Vatten AB

Bra att det finns krav på mikroplaster och att de förbehåller rätten att definitionen kan komma att ändras. Nödvändigt att definitionen för mikroplast även innebär att det inte heller är tillåtet med plastgranuler i /som maskindiskmedel. Mycket vanligt för grovdisk sedan 5-10 år tillbaka. Plastgranulerna slites ned via erosion, och därmed bildas det kontinuerligt en stor mängd slitagepartiklar = mikroplaster. Se exempelvis även:

<http://miljobarometern.stockholm.se/miljomal/mikroplast/plasthantering-vid-olika-verksamheter/9-5-utreda-anvandandet-av-plastgranulat-i-storkoksdiskmaskin/> och <https://wexiodisk.com/a/granulat> och <https://www.tingstad.com/se-sv/alla-kategorier/kunskapscenter/rengoringsguider/diskskola>

Nordisk Miljömärkning

Plastblästerkulorna tillsätts inte i maskindiskmedlet utan är en egen produkt som används i speciella grovdiskmaskiner. Styrbarheten i kriterierna för maskindiskmedel för professionellt bruk är därför minimal. Projektgruppen har dock skrivit in följande i kravet på effektivitet: Produkten får inte testas i kombination med plastblästerkolor.

I de nya kriterierna för Svanenmärkning av hotell, restaurang och konferens får plastblästerkolor endast användas om de är nedbrytbara.

PBT og vPvB

Miljøministeriet

PBT og vPvB: Miljøministeriet støtter kriteriet, men Nordisk Miljømærkning bør fremadrettet være opmærksom på PMT og vPvM-stoffer, idet der ifølge EU's 'Chemical Strategy for Sustainability' (<https://ec.europa.eu/environment/pdf/chemicals/2020/10/Strategy.pdf>) forventes at skulle introduceres under REACH artikel 57 kategorier for PMT og vPvM-stoffer, der således bliver særligt problematiske stoffer (SVHC'er) (strategien p 13): introduce endocrine disruptors, persistent, mobile and toxic and very persistent and very mobile substances as categories of substances of very high concern; Kriterier er for PMT og vPvM stoffer er først ved at begynde at blive diskuteret i EU. KOM har ikke selv lagt noget frem, men Tyskland har lagt et forslag til kriterier frem: <https://www.umweltbundesamt.de/publikationen/protecting-the-sources-of-our->

[drinking-water-the](#) DK/DTU har lavet en faglig rapport om brug af in silico identifikation af stoffer registreret under REACH ved brug af de af Tyskland foreslåede kriterier: <https://orbit.dtu.dk/en/publications/how-many-potential-vpvm-pmt-substances-have-been-registered-under>

Nordisk Miljömärkning

Tack för kommentaren. Nordisk Miljömärkning följer vad som händer när det gäller PMT- och vPvM-ämnen och eventuella framtida kriterier i REACH.

PFAS

Miljøministeriet

PFAS: Miljøstyrelsen Kemikalier gør opmærksom på, at der tilsyneladende er en uoverensstemmelse mellem den nordiske og engelske udgave i følgende sætning: "Stoffene er svært persistente og brytes lett ned av kroppen / The substances are extremely persistent and are easily absorbed by the body". I den nordiske udgave, skal "brytes lett ned" erstattes med "optages/absorberes lett".

I Svanemærkets høringsdokument for opvaskemidler til *husholdningsbrug* (såvel som i kriteriedokumenterne for andre produktgrupper, hvor der stilles kemikaliekrav), er PFAS udelukket, da de udgør en gruppe stoffer med skadelige egenskaber. Miljøstyrelsen har samme bekymring for opvaskemidler til *professionel* maskinopvask. Ud fra et forsigtighedsprincip, bør disse stoffer udelukkes uanset om der er tale om husholdnings- eller professionelt brug. Det kan med fordel også tilføjes kriteriet, at PFOS, PFOA og stoffer, der kan nedbrydes til disse to stoffer, er forbudte at anvende i henhold til POP-forordningen.

Svenskt Vatten AB

Maskindiskmedel för professionellt bruk – precis som för konsumentbruk – även här behövs det ett generellt förbud för PFAS så att vi också får med kortkedjiga PFAS.

Nordisk Miljömärkning

Vi har lagt till PFAS i listan över ämnen som inte får ingå i produkten och rättat till felet i den nordiska bakgrundstexten.

Hormonstörande ämnen

Miljøministeriet

Hormonforstyrrende stoffer: Miljøministiet støtter kriteriet, men har følgende kommentar ved MST Kemikalier: Det skal bemærkes, at listerne på edlists.org er dynamiske, hvilket betyder, at stoffer løbende kan tilføjes, fjernes eller flyttes listerne i mellem. I øvrigt, omfatter samarbejdet om initiativet på nuværende tidspunkt ikke alle EU medlemsstater. Initiativet er frivilligt at deltage i og tæller foreløbigt seks medlemsstater i EU. Dette kan med fordel præciseres i formuleringen: På grunn av disse forholdene utelukker miljømerket Svanen identifiserte og mulige hormonforstyrrende stoffer som er oppført i initiativet «Endocrine Disruptor Lists» for medlemsstatene i EU, som er tilgjengelig på www.edlists.org.

Nordisk Miljömärkning

Vi mener at det i vårt tilfelle er tilstrekkelig å henvise til www.edlists.org, og at det der fremgår hvilke EU medlemsstater som er med på initiativet «Endocrine Disruptor List». For øvrig vil vi også fjerne referansen til EU kommisjonens liste fra 2007.

4.3.3 Dosering, ekotokisitet og bionedbrytbarhet

O10 Maximal dosering

Bransjöforeningen Professionell Hygien & Rengöring

För att möjliggöra måttligt höga doser av maskindiskmedlet med gott diskresultat behövs en effektiv blötläggning. I kravet på maximal dosering måste då hänsyn tas till att blötläggningsmedel skiljer sig från maskindiskmedel vad gäller sammansättning och funktion. Vid formulering av effektiva blötläggningsmedel behövs tillsats av vissa råvaror för att undvika att produkterna är frätande i brukslösning. Det i sin tur innebär att en dosering över den förslagna gränsen 8,0 g/liter krävs. Den förslagna maximala doseringen är alltså för lågt satt för att blötläggningsmedel ska kunna omfattas av miljömärkning.

MacSerien Servicecenter AB

Krav på maximal dosering ska införas, och där var det en del åsikter. Blötläggningsmedlet tyckte några att det var för låg koncentration som tilläts då det dessutom inte får vara frätande, vilket gör att det inte kommer ha någon större effekt. De föreslog att det skulle vara olika krav för dosering av blötläggningsmedel och för diskmedlet.

Rekal Svenska AB

När det gäller maximal dosering anser vi att man bör skilja mellan maskindiskmedel och blötläggning. Gränsen 8,0 g/liter är för låg för blötläggningsmedel. Ett blötläggningsmedel som liknar maskindiskmedel blir frätande i brukslösning p g a extremt pH. Blötläggningsmedlet måste därför innehålla andra råvaror och kräver följaktligen en högre dosering.

Vi vill föreslå en maximal dosering på 50 g/l för blötläggningsmedel. Flytande blötläggningsmedel baserade på tensider (och t ex enzymer) kräver en högre dosering än alkalibaserade. De finns också en gräns för hur koncentrerad en tensidbaserad produkt kan göras utan att man får stabilitetsproblem.

Kiilto Oy

Comment on criteria: Dishwasher detergents and soaking agents may have a maximum dosing of 8.0 grams per litre of water. Drying agents may have a maximum dosing of 4.0 grams per litre of water.

The max dosages are very high. Never in practical so high are used.

Lilleborg

Vi har foreslår imidlertid at maksimaldosering for tørremiddel i krav O10 nedjusteres til 2,0 gram/liter vann. Etter vår erfaring med flytende tørremiddel er 4,0 gram/liter vann langt over det som er nødvendig.

McBride

Ok requirement.

Nopa Nordic

Nopa accepts the maximal dosage, however we believe that the ceiling is too high and will not be relevant.

Nordisk Miljömärkning

Vi takker for kommentarene. På bakgrunn av disse synspunktene kombinert med lisensdata, er doseringskravet tilpasset de ulike produktkategoriene. I forhold til høringsforslaget er grensen for tørremiddel endret fra 4,0 til 2,0 g/l. For maskinoppvaskmiddel og maskindiskmiddel for aluminiumgods fra 8,0 til 4,0 g/l. For instrumentdisk settes grensen til 8,0 g/l og for bløtleggingsmiddel 50 g/l.

O12 CDV

Branschforeningen Professionell Hygien & Rengøring

För disk av aluminiumgods krävs maskindiskmedel innehållande silikater – detta för att undvika att diskgodset skadas. Om det ska vara möjligt att miljömärka den här typen av maskindiskmedel (vilket kan vara önskvärt, t.ex. då miljömärkta produkter efterfrågas i upphandlingar) behöver ett högre CDV-värde tillämpas.

Rekal Svenska AB

Det bör förtydligas i excel-filen "cdv-calculation...", flik "CDV & Biodegradability" att doseringen är i gram/liter.

Vi anser att det är bra att TFi akut kan användas om TFi kronisk saknas.

Vi stöder de nya CDV-gränsvärdena men vill göra er uppmärksamma på följande: Silikater är viktiga i maskindiskmedel avsedda för aluminiumgods för att inte diskgodset ska skadas. Eftersom silikater (DID-nr 2523, Soluble Silicates) bidrar till högre CDV-värden anser vi att ett högre CDV-gränsvärde bör tillämpas för maskindiskmedel avsett för aluminiumgods för att även i fortsättningen möjliggöra miljömärkning av denna typ av produkt. Den Svanenmärkta produkt för aluminiumdisk vi har idag klarar precis gränsen 1900 och vi ser inte hur vi ska kunna ändra på den.

Nordisk Miljömärkning

Vi takker for kommentarene. Vi var ikke klar over denne problemstillingen, og oppretter derfor en egen grenseverdi for maskinoppvaskmiddel beregnet for vask av aluminium.

Ecolab Europe Institutional Group

Calculation of CDV with only chronic values: We agree on this for all ingredients which are listed in the most current DID-List part A (2016). But we see an issue at these materials which are not listed there. In these cases, values have to be calculated following instructions of DID-List part B. Currently the safety factor is determined by the number of available tests. These tests are provided by the respective raw material suppliers and beyond our control resulting in potentially undesirable consequences 1) limiting the use of new, innovative and environmentally

friendly raw materials that would lack chronic data (lacking because of the novelty of these innovations), and 2) limiting to only chronic values could inadvertently ban raw materials due a lack of chronic data, not due to their environmental credentials. This could ultimately lead to a fewer number of environmentally friendly products being able to achieve The Nordic SWAN label, just due to the absence of supplier-provided data. Under these circumstances consumers could switch to using less environmentally friendly products due to a lack of certification. As more chronic test values are available, the safety factor is reduced. This already leads to an advantage of having chronic tests. But what happens if only values for acute tests are available (what is often the case)? Is it in these cases obligatory to calculate with the worst-case scenario? If so, this would lead to a significant increase of CDV what does not reflect the reality. We therefore prefer to stay with the current way of calculation.

Nordic Ecolabelling

Thanks for the comments. CDV chronic values gives a more relevant picture of the impact of the nature, than acute values. When not having chronic values, acute values can be used. We know this will give a higher CDV-value. Therefore we encourages the manufacturer to demand chronic values from the raw material suppliers. The use of chronic values has been successfully in the other product groups where CDV is included.

Kiilto Oy

Comment on criteria: *The product's critical dilution volume (CDV) must not exceed the maximum values stated in Table 3.*

The limits are very tight ones. There is no freedom to formulate different formulations, but only certain compositions may be possible.

Nordic Ecolabelling

Thanks for the comments. We agree that this is a dilemma. On one hand we do not want to limit the development of products. On the other hand, the CDV is an important parameter to separate products with different impact on the environment. The limits have been increased with 20%. In addition a new product category have been added for dishwashing detergents for aluminium goods with higher limit value for CDV.

McBride

Ok requirement.

Nordic Ecolabelling

Thanks for the support.

Nopa Nordic

Nopa accepts the tightening of the CDV and bio-degradation with a single remark:

- O3

Regarding H314 exemption for manually dosed soaking agents.

For high alkaline products the working solution can be calculated to have a CLP classification "lower" than H314, but if pH is above 11,5 we actually need a test of the solution to confirm the "lower" classification. Generically extreme pH >11,5 prompts a H314 labelling.

Does the exemption takes this into account or do we actually need to test our working solution for corrosive traits?

Nordisk Miljömärkning

Thanks for the comments. The prohibition of products with H314, is now removed.

O13 Bionedbrytbarhet - aerob och anaerob (aNBO och anNBO)

BASF

Biodegradability requirements - aerobic and anaerobic (aNBO and anNBO) have been tightened for dishwasher detergents (requirement O13). The reduction of non-biodegradable products in the final product would lead to restrictions for some of our highly effective products, e.g. the Sokalane range, where it is also difficult to find equal effective biodegradable alternatives.

Nordic Ecolabelling

Thanks for the comments. Polycarboxylates are now exempted from the biodegradability requirement - aNBO and anNBO.

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

Den kraftiga skärpningen av bionedbrytbarhetskraven innebär problem, då den begränsar möjligheten att formulera effektiva maskindiskmedel för olika vattenhårdheter och som förhindrar att beläggningar byggs upp i diskmaskinen. Att förhindra beläggningar är önskvärt, eftersom sådana kräver mer eller mindre frekvent rengöring av själva maskinen.

Kiilto Oy

Opposed criteria.

In the current/old criteria sodium cumene sulphonate has been an exception. It should be in the new criteria be allowed with the concentration that is needed to formulate in practise. Especially "drying agents" (should be rinse-aids in English) it is very important component, not replaceable one.

We suggest that sodium cumene sulphonate is exempted in O13.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the comment. We have added sodium cumene sulphonate as an exception in the requirement.

Rekal Svenska AB

En halvering av gränsvärdena från föregående kriterieversion är en för stor skärpning av kravet. Polykarboxilater (DID-nr 2507 och 2508, Polycarboxylates...) bidrar till ökade värden. Det optimala mängdförhållandet mellan komplexbildare och polykarboxilat i en produkt beror på vilken vattenhårdhet produkten är anpassad för. Möjligheten att skapa effektiva maskindiskmedel som över tid förhindrar uppkomst av kristaller (beläggningar) i diskmaskinen kan bli begränsad, vilket kan leda till ökad användning av produkter för rengöring av maskinen.

Svenskt Vatten AB

Skärpta gränsvärden för aerob och anaerob nedbrytbarhet är också mycket bra!

Nordisk Miljömärkning

Takk for kommentarene. Vi har etter høringen innsett at om vi skal kunne kreve fosfatfrie produkter, vil det medføre behov for bruk av polykarboksylat (DID 2507 og 2508), som ikke er lett aerobt og anaerobt nedbrytbare. Polykarboksylat (DID 2507 og 2508) utelates derfor fra beregning av både aNBO og anNBO.

Vær også oppmerksom på unntaket fra kravet på anaerob nedbrytbarhet for stoff som ikke er tensider (Bilaga 4, punkt 7, Anaerob nedbrytbarhet). Iminodisuccinat (DID 2555) og Kumenesulfonater (DID 2540) kan fremdeles utelates av beregningen av anNBO.

4.3.4 Förpackningar och användarinformation

Generella kommentarer

Abena A/S

Der er indført krav til genanvendelighed af plastemballage med et indhold mindre end 200 l. Jf. vores information er det endnu ikke muligt at UN-godkende emballage af genbrugsplast og det er derfor ikke praktisk muligt at efterkomme kravet på alle produkter endnu.

En sidebemærkning dertil er, at der er en meget stor efterspørgsel efter genbrugsplast – ikke kun i Danmark, men generelt.

Verden er i gang med at omstille sig til at kunne levere, men eksempelvis metoderne til indsamling af plast skal være tilgængelige i stor skala, for at sikre forsyningskæden.

Ved at stille krav om genbrugsplast, kan vi i værste fald blive presset til at levere ikke svanemærkede produkter, hvis der opstår mangel på genbrugsplast. Vi mener, at det er den rigtige vej at gå og vi bestræber os allerede på at sikre levering i genbrugsplast, men har samtidig en bekymring for, om det er lige en postgang for tidligt, at stille dette krav.

Nordisk Miljömärkning

Vi är medvetna om att det i dagsläget inte är möjligt att använda PCR till förpackningar som ska vara UN-godkända och ställer därför inte krav på en viss andel återvunnen råvara i förpackningen. Kravet avser att primärförpackningar som är mindre än 200 liter ska ges en utformning som underlättar materialåtervinning.

Grønt Punkt

Jeg har sett over "Bakgrunn til forslaget" med hovedfokus på design for gjenvinningsavsnittene. Jeg synes dette ser bra ut.

Nordisk Miljömärkning

Tack för stödet.

McBride

Recycling of soft plastic is not handled in all area of Scandinavia. This would cause a problem for our PP foil and doypacks.

Nordic Ecolabelling

Thank you for your comment. "Standard" doypacks that fulfil the specific requirements for "Flexible plastic pouches" (as well as the other relevant requirements) will still be permitted. Likewise, PP foil will be permitted according to the same requirements.

Miljøministeriet

Miljøstyrelsen Cirkulær Økonomi og Affald: Det skal bemærkes, at der ikke er anført nogle krav om anvendelse af genanvendt plastmateriale. Anvendelsen af genanvendt materiale nævnes kun i en bisætning, under tilladelse af pigmenter fra genanvendte materiale. Miljøministeriet bemærker, at der findes et krav om brug af genanvendt plastmateriale i de samme kriterier til husholdningsbrug. Det manglende krav om anvendelse af genanvendt materiale kan skyldes, at produktet sætter så store krav til plastmaterialeegenskaberne, at det ikke er hensigtsmæssigt. Dette aspekt, hvis det er tilfældet, kan derfor med fordel adresseres i baggrundsteksten.

Der ses heller ingen begrænsninger vedr. materialeanvendelse vs. produktvolumen, som ellers kunne sætte en begrænsning for anvendelsen af genanvendt materiale, men som samtidig fordrer minimering af materialeanvendelsen i øvrigt.

Nordisk Miljömärkning

Tack för kommentaren. Det stämmer att vi inte ställer på krav på vikt-nyttoförhållande (VNF) för förpackningar. Bakgrunden är att det inte ser ut att vara någon betydande skillnad på förpackningar hos olika producenter. Det verkar inte heller finnas någon efterfrågan efter specialdesignade förpackningar så som det gör i andra kemisktekniska produktgrupper, exempelvis rengöringsmedel och kosmetiska produkter. Det viktigaste är förpackningens motståndskraft mot kemikalier, fysiska påfrestningar och täthet och i de fall det krävs, att förpackningen uppfyller kraven på UN-märkning. Professionella produkter levereras ofta i stora volymer vilket dessutom gör att förpackningens miljöbelastning i förhållande till produktens övriga miljöbelastning är liten. Däremot ställer Nordisk Miljömärkning krav på maximal dosering vilket säkerställer att inte alltför utspädda produkter kan Svanenmärkas. Det påverkar indirekt mängden förpackningsmaterial per dos.

Vidare är det i dagsläget inte möjligt att använda PCR till förpackningar som ska vara UN-godkända. Vi ställer därför inte krav på en viss andel återvunnen råvara i förpackningen.

Ovanstående bakgrund återfinns i kapitel 10 Områden utan krav.

Svenska Diskbolaget AB

O15-18 Förpackningar, förslutningar och etiketter mm Återvinning Viktigt att krav ställs på förpackningars godkända (UN ADR) att de inte skickas som paketgods då de innehåller H314 och H315 klassade varor, vilket är fallet idag då internethandeln har ökat... Sedan när det gäller O15-18 så är det så att undantag finns för ovan nämnda förpackningar vilket medför att de INTE ska återvinnas... pga kontamineringsrisken risk att emballaget innehåller frätande vara... mer info hos

FTI. MSB ADR reglerna tillåter inte att vi använder återvunnen plast i våra förpackningar vilket kan vara bra att veta... så det kanske är krav som inte i praktiken kommer få stor betydelse... Vi har även en RFID etikett som gör produkten spårbar den innehåller en tunn aluminiumantenn stor som ett frimärke skulle vilja få den med på ev undantag typ aluminiumoblat.. Även en lite stålfjäder i en säkerhetsventil till slutet diskmedelsförpackning...

Nordisk Miljömärkning

Tack för kommentarerna. Transport av farligt gods är lagkrav. När man söker om Svanenlicens förpliktigar man sig att uppfylla relevanta lagkrav.

Enligt FTI och Grönt Punkt kan torr och helt ren plastförpackningar vars innehåll är klassificerat frätande återvinnas. Enligt dem är de generella principerna för återvinning troligen samma för återvinningsaktörer som tar emot företagsförpackningar.

Nordisk Miljömärkning är medveten om att det i dagsläget inte är möjligt att använda PCR till förpackningar som ska vara UN-godkända. Vi ställer därför inte krav på en viss andel återvunnen råvara i förpackningen.

Ett undantag för metallfolie i RFID-etiketter är tillagt.

Vi har gjort undantag för metallfjädrar i slutna säkerhetssystem för flytande produkter från förbudet mot metall.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) | Finnish Safety and Chemicals Agency

Packaging and labels must comply with the requirements of the CLP Regulation.

Nordic Ecolabelling

Thanks for the comment. Yes, the licensee must comply with all relevant legislation.

Bag-in-box-förpackningar

Berner Oy

In the criteria proposal is not mentioned anything about materials in so called safety packings (BIB, bag in box). They contain plastic bag in a cardboard box. Which requirements are applied in these?

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

Vi föreslår att alla förpackningskriterierna ses över i sin helhet för att möjliggöra användning av kombinationsförpackningar, ”typ” bag-in-box, som blir allt vanligare i strävan efter att minska mängden plast i förpackningar. Vår uppfattning är att miljömärkningskriterierna ska vara formulerade så att de i möjligaste mån öppnar upp för nya och ur olika aspekter bättre förpackningar och materialval. Alltför snäva och specificerade kriterier riskerar att hämma innovation och utveckling.

Diversey Europe Operations B.V

Packaging is split between rigid packaging (<200L, >200L) and paper based for solid detergent. How do we address flexible plastic packaging for dishwash detergents?

Kiilto Oy

New addition to the criteria A bag-in-box packaging form is missing in the criteria. This packaging form is relevant in closed loop dosing systems. We suggest that paper-based packaging for liquid products is added to the criteria.

We suggest:

- **Paper-based packaging for liquid products: Design for recycling**
- **Corrugated board packaging for liquid products (bag-in-box) must contain at least 90% paper/paperboard.**
- **A minimum of 70 % by weight of the wood raw material that is used in the paper/cardboard must be made of post-consumer/commercial recycled material (PCR)*.**
- **The remaining proportion of wood raw material (that is not PCR) must be covered by the FSC/PEFC control schemes (FSC controlled wood/PEFC controlled sources).**
- **PVC or plastic based on other types of halogenated plastics must not be used in the packaging.**
- **Aluminium and other metals must not be used in the packaging.**

Kiilto Oy

The criteria is not covering all packaging types. The criteria should be applicable to flexible plastic packaging and for closed loop dosing systems, too. Flexible plastic packaging is especially relevant for closed loop dosing systems. Closed loop dosing is coming more and more important and many customers require that for safety reasons. Metal spring and o-ring made of elastomer are needed for the mechanism of closed loop valve. Monomaterial flexible pouch for detergents under ADR regulation may be challenging and we ask for a transition period for the technical development of monomaterial films.

Primary packaging smaller than 200 litres must have a design that enables material recovery.

Container means bottle, box, can, **bag, pouch** etc.

Closure means cap, lid, pump, spout, dosing device, oblate, seal, **valve** etc.

Label means "traditional label", shrink film label/sleeve, direct print etc. (see O16 for details on label requirements).

- The packaging must contain at least 90% plastic (polyethylene (PE), polypropylene (PP) or polyethylene terephthalate (PET)).
- The individual components of the container and closure must be made from monomaterial of either polyethylene (PE), polypropylene (PP) or polyethylene terephthalate (PET).

Exemption:

- Thermoplastic elastomer (TPE) based on styrene-ethylene-butylene-styrene thermoplastic elastomer (SEBS) is allowed as membranes in squeeze-bottle closures made of PE or PP.
- Oblate and seals may be made of aluminum and paper if they are separable from the container or closure.
- **O-ring made of EPDM or other elastomers is allowed in valves.**
- **Barrier coatings for flexible plastic can be made of EVOH (ethylene vinyl alcohol) and constitute max 2% of the total weight.**
- **Flexible plastic packaging meant for detergents under ADR regulation may contain multimaterial of PE, PP, PET or PA for a transition period.**

- It is not allowed to add pigments to PET. Coloured, recycled PET granulate where the pigment originates from the recycled material is allowed.
- Carbon black pigments must not be added to container or closure.
- Fillers (such as CaCO₃) must not be included in PE or PP containers or closures at a level that the density of the plastic exceeds 0.995g / cm³.
- Barriers are not allowed in plastic packaging. **Exemption: Barrier coatings for flexible plastic can be made of EVOH (ethylene vinyl alcohol) and constitute max 2% of the total weight.**
- Metal must not be part of the container or closure. **Exemption: Metal spring is allowed in valves for closed loop dosing.**
- Silicone is not allowed in closures.

Svenska Diskbolaget AB

Vi har invändningar mot kraven i O15.

Bakgrund

Vi har ett stort antal kunder i Norden men också i Holland (tusental) som idag har valt att använda ett slutet säkerhetssystem där användaren inte kommer i kontakt med produkten. Systemen består av en speciell kopplingsanordning som tekniker har monterat på diskmaskinerna. De är speciellt anpassade till flexibla förpackningar BIB (Bag in Box) och är till stor del svanenmärkta. Arbetet att ändra på detta blir omfattande om vi tvingas byta system

Förpackningsmaterialet i Bag in Box (BIB) och "stå påsar" är uppbyggt av ett laminat med olika polymerer typ PE/PET eller PE/PA för att klara klassificeringarna (UN) för farligt gods.

Klassificeringen är omfattande och en ändring av detta på kort sikt är inte möjlig. När det gäller förslutningen, säkerhetsventilen (kapsylen) så innehåller den en liten stålfjäder som en del i konstruktionen. Den vill vi också få godkänd då annat alternativ saknas.

Övriga fördelar med BIB och ståpåsen är:

- Den minskade transportvolymen av fyllt material är 1:10 i förhållande till traditionell dunk
- Minskad avfallvolym 1:10 förhållande till dunk.
- Andelen plast 1:5 i förhållande till dunk.
- Slutet system.

Nackdelar

Ej delbart laminerat flerskiktmaterial i påsen.

Kartongmaterial som ska separeras sorteras.

Ej sköljbar förpackning, vilket är krav för återvinning. (Obs! I praktiken sköljs inga traditionella förpackningar för flytande produkter idag)

Med anledning av ovan ser vi att säkerheten och angivna miljöfördelar överväger för att behålla laminerat material och en liten stålfjäder.

Att hantera och skölja förpackningar som innehåller rester av starkt frätande diskmedel medför större risk och är inte att rekommendera.

I övrigt ser jag inga större hinder och bifaller ert förslag med reservation för vad KIILTO har för åsikter...

Nordic Ecolabelling

BIB packaging is now included in the criteria. We have made the following exceptions so that the packaging can fulfil the requirement:

- *Flexible plastic packaging meant for detergents under ADR regulation may contain multimaterial of PE, PP, PET or PA for a transition period until 31 December 2022.*
- *O-ring made of EPDM or other elastomers is allowed in valves.*
- *Metal springs are allowed.*

O15 Förpackningar av hårdplast: Design för återvinning

Berner Oy

Closure means cap, lid, pump, spout, dosing device, oblate, seal etc. Dosing device in professional dish washers is fitted and is not changed after detergent is finished.

These dosing devices has a technique (measurement of detergent, alarm for error condition etc.) which demand use of different materials. If with dosing device is meant this kind of equipment, it is not possible to require the use of one and same plastic material. We ask you to remove dosing device or to define it in another way.

Diversey Europe Operations B.V

On O15, metal / silicone must not be present in the closure: metal-based or silicone components can be used as individual part in the dosing section of the packaging for the product to be automatically dosed through a dispenser, ensuring robustness, accurate dosage and safety of the user.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the comment. We have removed "dosing device" from the definition of closure. The requirement refers to the parts of the packaging that are to be recycled.

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

I remissförslaget uttrycks undantag för "Termoplastisk elastomer...tillåten som membran i klämflaskförslutningar". Det här är ett exempel på en alltför specificerad begränsning. Här är det viktigt att användningen utvidgas för att passa behoven i slutna säkerhetssystem och den tätning som är nödvändig där för att förhindra läckage av frätande produkter. I remissförslaget uttrycks undantaget "Oblat och

tätningar får vara tillverkade av aluminium och papper om de är separerbara från behållaren eller förslutningen”. Det här är ytterligare ett exempel på en alltför snäv begränsning. För att säkerställa att läckage undviks i alla lägen och för att produkterna/emballaget ska kunna UN-godkännas för transport av farligt gods, måste fler alternativ tillåtas. Det gäller t.ex. oplat av plast uppbyggda av flera lager av olika plastmaterial som tillsammans ger optimal funktion. I remissförslaget finns kravet ”Metall får inte vara en del av behållaren eller förslutningen”. Det här är det tredje exemplet på krav som är alltför specifikt för att möjliggöra väl fungerande konstruktioner för slutna säkerhetssystem. Metall kan behöva ingå i t.ex. fjädersystem och finmaskiga nät i lock. Konstruktionerna kan förberedas för separation av material och i vissa fall kan separering ske maskinellt i sorteringsanläggningar.

Rekal Svenska AB

- ”Undantag: Termoplastisk elastomer (TPE) baserad på styren-etylen-butylen-styren termoplastisk elastomer (SEBS) är tillåten som membran i klämflaskförslutningar av PE eller PP”: Undantaget bör utökas till att även gälla delar av förslutningar på förpackningar för flytande produkter avsedda för användning i slutna säkerhetssystem. Det är viktigt att en mjukare typ av plast (som kan formas mot förslutningen) kan användas för att få tätningfunktion i förslutningen.
- ”Undantag: Oblat och tätningar får vara tillverkade av aluminium och papper om de är separerbara från behållaren eller förslutningen. ”: Undantaget bör utökas till ”Oplat och tätningar får vara tillverkade av aluminium, papper eller plast om de är separerbara från behållaren eller förslutningen. Platen får vara av icke monomaterial men ska vara tillverkad av PP, PE och PET.” Anledning: För att få en god tätning av dunk är viktigt. Speciellt när man har att göra med frätande kemikalier som t.ex. diskmedel. För att uppnå en bra och säker tätning som klarar av att förpackningen t.ex. transporteras upp och ned krävs en bra och godkänd tätning. En sådan är en oplat uppbyggd av flera lager av PET, LDPE och EPE. I många fall ingår dessa kapsyler med oplat i en emballagekombination som är testad och sedan UN godkänd.
- ”Metall får inte vara en del av behållaren eller förslutningen.”: Undantag bör göras för metallfjädrar i slutna säkerhetssystem för flytande produkter. En fjäder av metall behövs för att garantera att förpackningen återsluts när den tas bort ur hållaren efter användning. En fjäder av plast tappar förmågan att fjädra tillbaka efter en tid, vilket kan resultera i att användaren kommer i kontakt med frätande produktrester p g a att förpackningen inte återsluts. Undantag bör också göras för nät av metall i lock för pulverprodukter med automatisk dosering. Ett metallnät går att göra mer finmaskigt än ett plastnät vilket ger en större kontaktyta, gör att mindre vatten krävs för att lösa upp produkten och leder till en lägre produktförbrukning. Nätet kan separeras från locket. Enligt FTI (Förpacknings- och tidningsinsamlingen) kan våra förpackningar innehållande metallfjädrar resp. metallnät sorteras som hårdplast i sin helhet eftersom deras maskiner vid sortering kan separera ut metalldelarna.

Nordisk Miljömärkning

Tack för kommentarerna. Vi har infört undantagen enligt era förslag.

Upphandlingsmyndigheten

I kravet finns ett undantag för termoplastiska elastomerer (TPE) baserade på styren-etylen-butylen-styren termoplastisk elastomer (SEBS) i membran. I bakgrunden anges det att små mängder undantas. Det anges ingen gräns för detta, vilket gör det ottydligt om TPE alltid undantas eller om det är under något visst gränsvärde. Undantaget är angivet för klämflaskor, ser ni en stor användning av klämflaskor inom maskindiskmedel för professionellt bruk?

I samma krav står det i kravtexten att pigment inte tillåts för infärgning av PET samt att Carbon black (pigmentet) utesluts i samtliga förpackningar och förslutningar. I bakgrunden står det dock att mörkt infärgade PE- respektive PP-förpackningar inte tillåts. Avser bakgrundstexten då förpackningar infärgade med Carbon black eller är det något som fallit bort ur kravtexten.

Nordisk Miljömärkning

Tack för kommentaren. Undantaget för termoplastiska elastomerer (TPE) baserade på styren-etylen-butylen-styren termoplastisk elastomer (SEBS) i membran är ändrat till att gälla förpackningar i slutna säkerhetssystem för flytande produkter, inte klämflaskor då vi inte ser relevans för det i de här kriterierna. Bakgrunden är uppdaterad så att det inte står något om mängden då vi inte har något gränsvärde.

Bakgrunden är förtydligad så att den stämmer överens med kravet – pigment tillåts inte för infärgning av PET och Carbon black (pigmentet) utesluts i samtliga förpackningar och förslutningar.

O16 Etiketter till förpackningar av hårdplast: Design för återvinning

Kiilto Oy

Opposed criteria: *Labels for rigid plastic packaging Containers in polyethene (PE) and polypropylene (PP), must have a label with the same plastic material as the packaging (i.e. PE-label on PE packaging and PP-label on PP packaging).*

Labels should cover flexible plastic packaging, too.

We are very concerned about the fact that this part of the criteria is limiting new label material development. There are new label materials that reduce the environmental impact of plastic. Especially interesting is the development by Woodly. Woodly is bringing to the market a new label material, so called wood-based plastic, which is based on cellulose, renewable certified raw material. This material is reducing dependence on fossil-based materials and thus boosting circular economy.

We think that Nordic Swan criteria should not limit the use of new advanced label materials. In order to allow the positive development, we ask The Nordic Swan Ecolabel to consider and take into account the following with regard to the criteria for label materials:

- allow the use of labels for PE and PP packaging made of such materials that reduce environmental impact compared to traditional label materials, PE and PP

- apply the same criteria for PE and PP packaging labels that is proposed for PET containers with different label materials, i.e. labels must not cover more than 60 % of the container

We suggest:

Containers in polyethylene (PE) and polypropylene (PP), must have a label with the same plastic material as the packaging (i.e. PE-label on PE packaging and PP-label on PP packaging).

Exemption: Other label materials can be accepted if the new material has less environmental impact than PE or PP label material. The proof of having less environmental impact must be based on life cycle assessment or similar.

Opposed criteria: For labels of different material than the packaging (PET containers): Labels must not cover more than 60% of the container. The calculation of the percentage shall be based on the twodimensional profile of the container i.e. the area of the top and bottom of the packaging and the sides of a box/ container/bottle/can shall not be included in the calculation. If the label on the front of pack and back of pack are of different size, the maximum percentage of 60% shall be fulfilled for each side separately. For a cylindrical bottle, the calculation can also be based on the three-dimensional profile exclusive bottom and top of the bottle.

Canisters that are used typically in B2B packaging, have a remarkable surface area in the side of the packaging. The canisters can be from 3 L up to 20 L or even more. Canisters have big surface area to enable correct detection in NIR sorting technology. That is why we suggest that all 4 sides and the bottom of the canister are calculated to the total surface area of the packaging.

We suggest:

For labels of different material than the packaging: Labels must not cover more than 60% of the container. The calculation of the percentage shall be based on the two-dimensional profile of the container i.e. the area of the top and bottom of the packaging and the sides of a box/ container/bottle/can shall not be included in the calculation. If the label on the front of pack and back of pack are of different size, the maximum percentage of 60% shall be fulfilled for each side separately. For a cylindrical bottle, the calculation can also be based on the three-dimensional profile exclusive bottom and top of the bottle. **For canisters or boxes (> 2 L) the calculation can also be based on the three-dimensional profile including bottom but excluding top of the canister.**

Nordic Ecolabelling

Thank you for your input. The label requirement will be updated, and i.a. some different label materials will be accepted on PE and PP packaging, combined with the maximum coverage area of 60%. The packaging and label criteria are formulated with basis on packaging that can be currently recycled in the existing material recycling systems in the Nordic countries. However, it is not our intention to slow down positive developments. Hence, we have written in the criteria that "If you are interested in another packaging type, please contact Nordic Ecolabelling to find out

whether the criteria can be extended to include your format.” This also applies for labels.

Regarding the percentage of 60% label coverage, this is indeed linked to the NIR sorting. However, as the labels are currently, in most cases not recycled, it is desirable to limit the label size also from a resource point of view. Packaging > 200 litres are exempted from the packaging requirements though. Accordingly, exemptions from label requirement will also apply).

Rekal Svenska AB

Vi har inga kommentarer till detta krav.

Upphandlingsmyndigheten

Upphandlingsmyndigheten har nyligen beslutat om kriterier för förpackningar inom livsmedel, bygg och vårdsektorn. Vid framtagande av dem har dialog förts med bland annat FTI och TMR gällande kriterier på förpackningar och deras etiketter. Där har det framkommit att det även är önskvärt med etiketter som kan tvättas bort vid temperaturer under 60°C. Upphandlingsmyndigheten föreslår att Nordisk Miljömärkning ser över om en sådan skrivning även bör läggas till i det här kravet.

Nordisk Miljømerking

Egentlig konkluderte vi i vårt etikettprosjekt at det var for tidlig å stille krav til lim i denne bransjen. Men, i og med at vi godtar ulike plasttyper på PE og PP-beholdere og papiretikett, så vi har innført krav til fiber loss test og vasketest. Vasketemperaturen i disse testprotokollene er oppgitt til 40 grader C. Så da er det indirekte krav om lim som klarer det for disse ikke-optimale etikettene på PP og PE-kontainere.

O17 Återanvändning av förpackningar

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

I remissförslaget läggs ansvaret för återtagning av förpackningar om 200 liter eller större hos licensinnehavare. Vi kan konstatera att ett sådant krav är orimligt, eftersom det inte är möjligt för licensinnehavare att ha full kontroll över kundens hantering. Däremot är det naturligtvis möjligt att uppmuntra eller rekommendera en miljöriktig hantering av förpackningarna. Det kan då vara mer lämpligt att anlita tredje part för hanteringen än att transportera enskilda förpackningar långa sträckor. I vissa fall är det lämpligt att utnyttja befintliga återtagnings- och rekonditioneringssystem.

Danmarks Naturfredningsforening

Vi takker for muligheden for at afgive høringssvar til generation 3 af kriterier for Svanemærkning af Opvaskemidler til professionel maskinopvask. Vores høringssvar omhandler udelukkende krav til emballage (015-018). Generelt mener vi, at det er positivt, at der introduceres krav om, at emballager skal tages tilbage med henblik på genopfyldning (017). Vi mener dog, at der generelt bør stilles genbrugskrav til Svanemærkede emballager og ikke blot for emballager over 200 liter. Herudover bør der stilles krav til, hvor mange gange en emballage skal tages tilbage og genpåfyldes, så man sikrer, at emballagen ikke blot tilbagetages en enkelt eller få gange. Konsulenthuse Nordic Sustainability og PlanMiljø har på vegne af Danmarks Naturfredningsforening udarbejdet rapporten ”Fra engangsemballage til genbrug”.

Her fremgår det, at genbrugsemballagerne, afhængig af materialevalg og koncept, skal cirkulære en række loops, før det miljømæssigt bliver et bedre alternativ end engangsemballagerne. Men på den lange bane er der markante klima-, miljø- og ressourcemæssige gevinster at hente ved at gå fra engangsemballager til genbrug. Der er også langt mindre sandsynlighed for, at genbrugsemballager havner i naturen, herunder i havmiljøet. Det understreger vigtigheden af, at der stilles krav til kvaliteten af genbrugsemballagerne og antallet af loops, så det sikres, at den positive miljøgevinst opnås. Vi opfordrer Miljømærkning Danmark til generelt at se på mulighederne for at gå væk fra at Svanemærke engangsemballager og at muligheden for genbrug af emballagen medtages i betragtningen, hver gang der udarbejdes nye kriterier for emballager, eller når kriterier skal revideres.

Genbrugsemballager bør være standard for Svanemærkede emballager i alle tilfælde, hvor det miljømæssigt er et bedre alternativ end engangsemballage, hvilket det ofte vil være, når den samlede livscyklus tages i betragtning. I en overgangsperiode kan man overveje både at lave Svanemærkekriterier for engangsemballager og for genbrugsemballager, for på sigt at udfase kriterierne for engangsemballager, når der er tilstrækkelig mange genbrugsemballager på markedet. Engangsemballager til blandt andet takeaway-kaffe vil sjældent være det bedste miljømæssige alternativ, og bør derfor ikke kunne Svanemærkes. Det samme gælder engangspapkasser til transportemballage. Engangsemballager fastholder vores samfund i en brug-og-smid-væk kultur, hvor vi designer og producerer produkter, som er lavet til at blive anvendt i ganske kort tid, inden de ender som affald. Det er spild af ressourcer, og det er u hensigtsmæssigt, hvis en engangskaffekop kan blive Svanemærket, mens en genbrugskop ikke kan blive det. Vi kan i denne sammenhæng henvise til Oceana's nye undersøgelse, som viser, at vi i Danmark bruger 130 millioner engangskaffekopper om året. Det kan aldrig blive en fornuftig og miljømæssig forsvarlig 2 Danmarks Naturfredningsforening www.dn.dk dn@dn.dk Oceana www.eu.oceana.org copenhagen@oceana.org Plastic Change www.plasticchange.dk info@plasticchange.org Rådet for Grøn Omstilling www.rgo.dk info@rgo.dk WWF www.wwf.dk info@wwf.dk brug af ressourcerne af anvende engangsemballager i den udstrækning, som vi gør i dag. I stedet bør vi kigge på genbrugsløsninger for flere emballagetyper. I rapporten "Fra engangsemballage til genbrug" udarbejdet for Danmarks Naturfredningsforening undersøges markedet for genbrugsløsninger af emballager i Danmark i tre forskellige brancher – henholdsvis takeaway-emballage i restaurationsbranchen, transportemballage til e-handel og emballage til personlig pleje og husholdningsprodukter. Disse tre brancher og emballagetyper er valgt, fordi det er områder, hvor der allerede er virksomheder på markedet, som tilbyder genbrugsløsninger, og det derfor er et spørgsmål om, at løsningerne skal skaleres. Det kan Svanemærket være med til, og vi foreslår, at Svanemærket indledningsvist kigger på disse tre brancher og emballagetyper. Ift. personlig pleje og husholdningsprodukter, som opvaskemidler jo også tilhører, har vi været i dialog med flere danske virksomheder, som fortæller, at de gerne vil gå over til genbrugssystemer, men så kan de ikke få deres produkter Svanemærket, fordi det vil kræve nogle mere holdbare emballagetyper, som ikke kan Svanemærkes. Det er i vores øjne problematisk. Vi ser det som positivt, at man med denne opdatering af generation 3 af kriterier for Svanemærkning af Opvaskemidler til professionel maskinopvask også stiller krav til genbrug af emballager, og vi håber, at det er noget, som Miljømærkning Danmark vil kigge yderligere på ift. at stille mere omfattende krav til genbrug af emballager fremadrettet.

Kiilto Oy

Opposed criteria: *The licensee must take responsibility for ensuring that primary packaging in sizes of 200 litres or more is taken back from the customer and reused until it no longer meets any UN labelling requirements, is broken or cannot be used again for some other reason.*

Every company is responsible for its own waste. This responsibility cannot be moved to a third party. The company can naturally buy waste handling services. Due to this reason, we as a manufacturer have no real control legally what will happen to the packaging after use. We as a manufacturer can only improve the reuse by informing the customer about reusing possibilities and encourage the customer to forward the container to reuse.

We suggest that this requirement is removed from the criteria. The other option is that it is mentioned in the product data sheet or in similar technical document that reuse of containers is possible if the container is forwarded to reuse processes.

MacSerien Servicecenter AB

Förpackningar som är 200 liter eller större ska tillverkaren ansvara för att de återanvänds. Det kravet var det inte någon som tyckte var rimligt. Jag vet inte om vi säljer diskmedlet på fat men om vi gör det så bör vi tycka till om det. Alla var överens om att det ska uppmuntras att skicka tillbaka till tillverkarna, men att det inte är rimligt att lägga ett krav på oss att de återanvänds. Det blir dessutom en miljöbelastning med transporter etc.

Miljøministeriet

Miljøstyrelsen Cirkulær Økonomi og Affald: Det skal bemærkes, at der for emballager over 200 eller ikke er krav om anvendelse af genanvendt plastmateriale. Dette gælder også for emballage under 200 liter. Miljøministeriet er omvendt enig i, at der til gengæld sættes krav om tilbagetagning af emballagen med henblik på genbrug, som har et højere niveau i affaldshierarkiet. Med udgangspunkt i kommentaren under punkt O15, kan dette igen tænkes at det er pga. krav til de mekaniske og kemiske egenskaber af emballagematerialet. Miljøministeriet foreslår, at der ved næste revision ses nærmere på om tilbagetagning af emballage under 100 liter er miljømæssigt mere relevant end 200 liter.

Nopa Nordic

Nopa accepts most demands for the packaging, however as discussed it is not ideal to require the recycling of large containers for the manufacturers.

Rekal Svenska AB

Vi stöder inte detta krav.

Vi kan inte kräva att få emballage tillbaka från en kund. Det kan uppmuntras med olika medel, men inte krävas (jämför t ex med pantflaskor).

Vi anser inte att det är miljömässigt försvarbart att transportera enskilda emballage långa sträckor (från t ex andra länder) för att återanvända dessa i produktion om det finns ett närmare återvinnings- /återanvändningsställe.

I de fall då licensinnehavaren önskar använda sig av en tredje part för tillbakatagande av emballage från kund är det utanför licensinnehavarens kontroll om emballagen sedan ”återanvänds tills de inte längre uppfyller eventuell UN-märkning, är trasiga eller på annat sätt inte kan användas på nytt.”

För storcontainers (ca 1000L) av t ex typen IBC finns befintliga återtagnings- och rekonditioneringssystem. Vi anser att det är bättre att dessa används än att förpackningar ska tas tillbaka till den enskilde producenten för återanvändning.

Nordic Ecolabelling

We have changed the requirement based on your comments and argumentation. The licensee must either offer to take back large packaging for reuse or inform the customer that re-use of the packaging is possible via local re-use companies.

O18 Pappersbaserade förpackningar för fasta produkter: Design för återvinning

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

Här behövs ett förtydligande om att kravet avser primärförpackning.

Rekal Svenska AB

Kravet är inte relevant för Rekal. Det kan dock behöva förtydligas ytterligare att kravet endast avser primärförpackningen.

Nordisk Miljömärkning

I inledningen till kapitlet framgår det att förpackningskraven riktar sig till primärförpackning (t.ex. behållare, förslutningar och etiketter).*

Kiilto Oy

Opposed criteria: *Direct printing on the packaging must be done with water-based inks.*

We have understood that this is not that straight forward. The use of inks depends on printing technology. We hope that the meaning of this requirement was not to limit the choice of printing techniques. The consequences of this requirement should be investigated carefully by Nordic Swan organization. We feel that this requirement is anyhow secondary and does not reduce the environmental impact of paper-based packaging remarkably.

We suggest that the requirement of water-based inks is removed.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the comment. Upon further dialogue SPIF, Grønt Punkt Norge and IVAR all agreed that a possible and appropriate requirement could be that inks should be in accordance with EuPIA's guidelines. Nordic Ecolabelling has chosen, however, not to include this as a separate requirement. Inks seem not to be a major issue for the recycling for paper-based packaging. Hence, the burden of managing an ink requirement that is linked to an external organization's (EuPIA's) requirements, is disproportionate for Nordic Ecolabelling's case processing. We will delete the requirement on inks.

McBride

We use labels on cardboard/corrugated boxes for customers. Requirement of paper labels not permitted is a problem for small products/SME customers (cost of product).

Nordic Ecolabelling

Thank you for your input. We will allow paper labels with water soluble adhesive. The criterion will be updated.

Senzora B.V.

Regarding point O22. The requirement says that cardboard packaging for solid products must contain at least 90% paper/paperboard and that a minimum of 90% by weight of the wood raw material that is used in the paper/cardboard must be made of post-consumer/commercial recycled material (PCR). PCR material is defined as material generated by households or by commercial, industrial and institutional facilities in their role as end-users of the product. We use a cardboard quality with the highest percentage recycled material (95-100% recycled). A percentage of 70-75% PCR material is confirmed by our packaging suppliers. The remaining percentage consists of post-industrial waste. Our suppliers indicate that 90% PCR (so without recycling waste from industry) is not possible. So to our opinion a requirement on 90% recycled material is only possible, if the requirement on the minimum amount of PCR is adjusted to 70%.

Nordic Ecolabelling

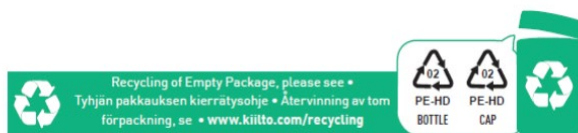
Thank you for your input. We will adjust the definition of recycled material, and accept pre-consumer recycled material in addition to PCR.

O19 Användarinformation

Kiilto Oy

Opposed criteria: *How the packaging should be sorted/recycled in each Nordic country in which it is sold. The Nordic-wide pictogram system from 2020 must be used**.

Our opinion is that the suggested labelling is not informative enough. We have used in our packaging detailed information about the packaging materials, and we even add instruction for recycling if there is space (please see some examples below). We strongly suggest that instead of this label a comparable label or information box can be used. There is a limited space on labels and it should be possible to give more information to consumers and other end users.

We suggest:

How the packaging should be sorted/recycled in each Nordic country in which it is sold. The Nordic-wide pictogram system from 2020 **or comparable information can be used***. **The information must be separated from the main text for easy recognition.**

Exception: Plastic packaging that holds 200 litres or more.

Nordic Ecolabelling

Thank you for your input. We agree that alternative ways to communicate the sorting instructions should be allowed. We will update the criterion accordingly.

The alternative communication should be done in an equally clear way for the user. E.g., “sort as plastic packaging” should be used instead of the term PE-HD, as “plastic packaging” is the fraction that the user relates to.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) | Finnish Safety and Chemicals Agency

In Finland, identification markings for materials used in packaging are optional. If a company labels packaging with the materials used for the packaging, the labelling must be made in accordance with Annex 3 of the Finnish Government Decree on Packaging and Packaging Waste. Symbols used in criteria proposal are different than in Finnish Government Decree. There is a possibility that the packaging of detergents with Nordic ecolabelling symbol might be in contradiction with Finnish legislation.

Nordic Ecolabelling

Thank you for the comment. We have updated the requirement so that alternative ways to communicate the sorting instructions is allowed.

4.3.5 Bilagorna

Aksab Kemi Sverige AB

Appendix 3 Declaration from the ingredient manufacturer. It is boring to ask the supplier to fill in many times. Can we have a better method of doing that (each group of products is different blanket, if we can use same one).

Appendix 6 user test form is the simple the better. Usually, our customer do not like filling any blanket.

Nordic Ecolabelling

The appendices are almost the same for many product groups, but it is often a little difference. Nordic Ecolabelling is currently carrying out a major digitization project. That might lead to harmonized appendices in the long run.

Regarding the form for user test, we have simplified the appendix as much as possible.

Branschföreningen Professionell Hygien & Rengöring

Produktens användningsområde: Alternativet 'Instrumentdisk inom vården' måste tas bort, eftersom den typen av produkter klassificeras som medicin-tekniska produkter och omfattas av CE-märkning. Omformuleringar för anpassning till miljömärkningskriterier är alltså inte rimligt. Se O11-O14 Instrumentdisk inom vården ovan.

Nordisk Miljömärkning

Se vårt svar under avsnitt 4.2.1 Vad krävs för att bli Svanenmärkt?

5 Diskussion och slutsatser

Många kommentarer berörde kraven på förpackningar i allmänhet och avsaknaden av krav på BIB-förpackningar (bag-in-box) i synnerhet samt förbudet mot fosfat. Remissen och den efterföljande processen har gett upphov till ändringarna i tabellen nedan. Därtill har diverse redaktionella ändringar och förtydliganden gjorts.

Tabell 6 Översikt över ändringarna som remissen och den efterföljande processen har gett upphov till

Krav i remissförslaget	Ändringar efter remiss
O3 Klassificering av produkten	Förbud mot klassificering med H314 frätande är borttagen.
O5 Enzymer	Sprayflasker med enzym tillåtes, med krav til eksponeringsgrad. Uttrykket ”granulerte kapsler” blir nå brukt i stedet for innkapslet granulater.
O8 Vattenløslige filmer	"Enhanced biodegradation screening test" accepteras. Det er fortydligat vad som menas med att testet ska utföras på filmens totala sammansättning. Det er specificert hur befintlige data på nedbrytbarhet for enskildte ämnen og for faktiske vattenløslige filmer kan anvendes for att förutsäga nedbrytningsegenskaperna hos en annan vattenløslig film.
O9 Ämnen som inte får ingå i produkten	PFAS er tillagt på listan. Det er fortydligat att med fosfat avses salter av fosforsyra.
O10 Maximal dosering	I O10, O12; O13 og O14 er det innført mer spesifikke produkttyper. Øvre kravgrense til både maskinopvaskmiddel (innkludert aluminiumsgods og instrumentvask) og tørkemiddel er halvert. Bløtleggingsmiddel er også innkludert - med 50 g/l vann.
O11 Långtidseffekter på miljön	Väteperoxid som er klassifisert med H412 undantas från kravet.
O12 CDV _{kronisk}	Maskinopvaskmiddel og bløtleggingsmiddel har økt grense fra 1500 til 1800 l/l vann. Tørkemidler har økt fra 1500 til 3000, mens midler til vask av aluminium er satt til 3000.
O13 aNBO og anNBO	Iminodisuccinat (DID-nr 2555) og kumenesulfonater (DID-nr 2540) undantas från beräkningen av anNBO. Polykarboxylater undantas från kravet.
O15 Förpackningar av hårdplast: Design för återvinning	Membran, oblat og tätninger får vara tillverkade av termoplastisk elastomer (TPE) basert på styren-etylen-butylene-styren termoplastisk elastomer (SEBS), aluminium, papper og plast av icke monomaterial (men det ska vara PE, PP og/eller PET). Metallfjædrar, metallnät i lock og metallfolie i RFID-etiketter tillåts.

O16 Etiketter till förpackningar av hårdplast: Design för återvinning	<p>Pappersetiketter utan fiberförlust tillåts.</p> <p>För PE- och PP-behållare: Etiketter av polyolefinplast (PE och PP) såväl som PET- och PET-G-etiketter med densitet > 1,0 g/cm³ tillåts.</p>
O17 Återanvändning av förpackningar	<p>Licensinnehavaren ska antingen erbjuda sig att ta tillbaka stora förpackningar för återanvändning eller informera kunden om att återanvändning av förpackningen är möjlig via lokala återanvändningsföretag.</p>
O17 Pappersbaserade förpackningar för fasta produkter	<p>Pappersetiketter med vattenlösligt lim tillåts.</p> <p>Kravet på att direktutskrift på förpackningen måste göras med vattenbaserat bläck är borttaget.</p> <p>Ett förbud mot enfärgad kartong har lagts till.</p> <p>Kravet på 90 % och 70 % PCR i kartong respektive wellpapp har ändrats till 90 % och 70 % återvunnet material, inklusive återvunnet material från förkonsumentfasen.</p>
O18 Användarinformation	<p>Kravtexten har ändrats avseende information om hur förpackningen ska sorteras för återvinning. Att använda det nordiska piktogramsystemet är inte längre obligatoriskt.</p>
Nya krav	<p>Krav på flexibla plastpåsar (pouches) är infört.</p>